

Čís. 735.

Pobyt v hotelu nevylučuje, že host má v témže místě řádný byt.

Nárok na příspěvek k pražskému nemocničnímu fondu promlčuje se po uplynutí pěti správních let.

(Rozh. ze dne 2. listopadu 1920, R I 705/20.)

Pozůstalostní soud zjistil, že zůstavitel měl byt ve svém Pražském domě, třebaš zemřel v hotelu de Saxe v Praze, a vyměřil z pozůstalosti příspěvek k nemocenskému fondu dle dvorského dekretu ze dne 9. dubna 1817, čís. 1331 sb. z. s. Rekursní soud usnesení potvrdil a uvedl mimo jiné v důvodech: Rovněž tak námitka promlčení práva k dodatečnému vyměření $\frac{1}{2}$ proc. nemocničního fondového příspěvku v tomtéž rozkladu rovněž jako důvod téhož dědičkou uplatňovaná nedopadá, neboť nejde tu o dodatečné vyměření poplatku po rozumu § 3 zákona ze dne 18. března 1878, čís. 31 ř. z., nýbrž o vyměření prvotné. Právo státu vymáhati dávky pro šlé, promlčuje se dle § 5 cit. zákona v 6 letech od projití roku správního, ve kterém se měla dávka zaplatiti. Avšak právo státu vyměřiti dávku promlčuje se dle § 1 ve spojitosti s § 6 cit. zák. ve 4 pokud se týče 5 letech a počíná toto promlčení teprve od projití správního roku, ve kterém poplatek povinný vzešel, t. i. ve kterém bylo vyzvání, že má poplatník platiti, dodáno, neb ve kterémž byl úřad s to, aby poplatek vyměřil nebo předepsal. Soud pozůstalostní jest pak s to, — zejména při velkých pozůstalostech, jichž projednávání mnohdy poměrně dlouhou dobu vyžaduje, — aby fondový příspěvek spolehlivě vyměřil pouze tehda, až právoplatně finančními úřady ryzí pozůstalost konečně a právoplatně jest zjištěna. Nějakého absolutního promlčení vůči státu citovaný zákon nezná a proto ustanovuje v § 2, že teprve, uplynulo-li, než úřad byl s to, aby poplatek vyměřil a předepsal, třicet let od projití roku správního, v němž poplatek povinný vzešel, nemůže již práva vyměřovat a cího užívati. A poněvadž právní základ pro soudní vyměření nemocničního příspěvku totiž konečně zjištěná ryzí pozůstalost byla právoplatně stanovena teprve rozhodnutím finančního ministerstva ze dne 28. dubna 1919, čís. 6241/19, jest shora uvedené vyměření řečeného fondového příspěvku zákonem úplně odůvodněno.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Nižší soudy dospěly souhlasně ku přesvědčení, že zůstavitel měl řádné, trvalé bydliště ve svém domě v Praze. V dovolacím rekursu je tvrzeno, že mínění toto jest ve zřejmém odporu s ustanovením dv. dekretu ze dne 9. dubna 1817, čís. 1331 sb. z. s. o trvalém bydlišti zůstavitelově a s definicí bydliště podle § 66 j. n. Ale vzhledem na skutková zjištění soudů nižších, jež sluší uvažovati všecka v souvislosti a proti nimž stěžovatel neuvedl v dovolacím rekursu nic podstatného, nelze tomuto jeho tvrzení přisvědčiti. Stěžovatel poukazuje na to, že zůstavitel v době svého úmrtí bydlil v hotelu de Saxe v Praze a nikoli ve svém Pražském domě; že měl na svém statku v O. zámek, jenž byl v posledních dvou rocích jeho života

k jeho příkazu opraven, rozšířen a všim komfortem opatřen, aby tam mohl i v zimě bydlet; že podával svá přiznání k daním v O. a že berní správa v S. vyměřovala mu osobní daň z příjmu; že nařídil svému právnímu zástupci, aby jeho Pražský byt pronajal. Tyto okolnosti nejsou způsobilé, aby vyvrátily mínění, že zůstavitel měl v době své smrti trvalé, řádné bydliště v Praze ve smyslu § 66 j. n. a hořejšího dv. dekretu z roku 1817 a nemohou vésti ke spolehlivému závěru, že zůstavitel vzdal se v roce 1912 bytu Pražského, jak v dovolací stížnosti je tvrzeno. Již v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 2. prosince 1919, č. j. R I 460/19 (č. sb. 322), bylo uvedeno, že podle § 66 j. n. táž osoba může mít v obvodech několika soudů zároveň řádné bydliště usídlivši se tam v úmyslu, aby tam trvale se zdržovala. Okolnost, že pozůstalostní řízení bylo zahájeno u krajského soudu v Písku, a že zemský soud v Praze byl delegován ku projednání pozůstalosti, jest rovněž nerozhodná, poněvadž krajský soud v Písku stal se místně příslušným ku projednání pozůstalosti následkem předstížení a nikoli proto, že on sám by byl výlučně ku projednání pozůstalosti zákonem povolán býval. Podle § 105 j. n. zemský soud v Praze právě tak by byl mohl zahájit řízení pozůstalostní, jako krajský soud v Písku.

Zřejmou nezákonnost spatřuje stěžovatel též v souhlasném výroku soudů nižších, že nenastalo promlčení příspěvku, o který jde. Že nelze zde užití § 3 zákona ze dne 18. března 1878, čís. 31 ř. z., již soud stolice druhé správně uvedl i odůvodnil a stačí v této příčině poukázat na obsah usnesení v odpor vzatého. Stěžovatel vzhledem na to, že dědička předložila výkaz pozůstalostní soudu prvé stolice dne 7. května 1914 a že tím vyhověla předpisu § 46 poplatkového zákona, že pak příspěvek k nemocničnímu fondu byl předepsán, jak v dovolacím rekursu je tvrzeno, teprv usnesením soudu prvé stolice ze dne 25. července (správně června) 1919, projevuje mínění, že právo státu, vyměřiti tuto dávku, jest podle prvé věty § 1 zákona z roku 1878 promlčeno. Dle tohoto § 1 ovšem právo státu, dávku vyměřiti, promlčuje se z pravidla ve 4 létech, ale při kolcích i bezprostředních poplatcích, totiž poplatcích, jež dlužno zapraviti ne kolky, nýbrž bezprostředně penězi u státní pokladny (§ 3, popl. zák.), promlčuje se v 5 létech a promlčení počíná se uplynutím správního roku, ve kterém strana vyhověla své povinnosti oznámení dotyčně dodání základů pro vyměření nebo předepsání. V této pozůstalostní věci jde o poplatek bezprostřední ve smyslu § 46 popl. zákona a § 1 zákona z roku 1878. Promlčení bylo by mohlo tedy nastati teprve po uplynutí pěti správních roků, ale usnesení ze dne 25. června 1919, na které stěžovatel poukazuje, vydáno bylo v pátém roce správním po dni 7. května 1914, tedy dříve, než podle § 1 zák. z roku 1878 mohlo promlčení nastati. Kdyby však, což stěžovatel vůbec ani nečiní, poukázáno bylo na to, že usnesení ze dne 25. června 1919 bylo formálně zrušeno, a následkem toho vzato by bylo v pochybnost, zdali tímto usnesením dávka byla vyměřena ve smyslu téhož § 1, stačilo by připomenouti, že usnesením tímto bylo dle § 4 téhož zákona z r. 1878 promlčení přerušeno a nové promlčení nemohlo dosud nastati. Ostatně podle uvedeného § 1 může promlčení počíti běžeti teprve, když strana vyhověla povinnosti k oznámení, dotyčně k dodání základů pro vyměření nebo předepsání poplatku, avšak příspěvek k nemocničnímu fondu dle dvorského dekretu ze dne 9. dubna 1817, č. 1331 sb. z. s. nevyměřuje úřad pro vyměřování poplatků, povoláný zákonem k tomu, by na základě vý-

kazu pozůstalostního vyměřil poplatky pozůstalostní, nýbrž příslušným k vyměření onoho příspěvku jest soud projednávající pozůstalost a základem pro vyměření jeho není a nemůže býti výkaz pozůstalostní, nýbrž, jak v onom dvor. dekretu z r. 1817 jest vysloveno, čisté jmění pozůstalostní. Toto pak bylo právoplatně určeno teprve rozhodnutím finančního ministerstva ze dne 28. dubna 1919. Když tedy soudy nižší projevíly souhlasné mínění, že promlčení příspěvku k nemocničnímu fondu jest v této pozůstalostní věci vyloučeno, nelze spatřovati v tom zřejmou nezákonnost ve smyslu § 16 cís. patentu ze dne 9. srpna 1854, č. 208 ř. z., jak stěžovatel mylně se domnívá.

Čís. 736.

**Ochrana nájemců (zákon ze dne 8. dubna 1920, čís. 275 sb. z. a n.).
Na nájem sportovního hřiště, na němž po pronájmu nájemce vystavěl baráky, ochrana zákona se nevztahuje.**

(Rozh. ze dne 2. listopadu 1920, R I 880/20.)

Žalobce pronajal žalovanému sportovní hřiště, na němž žalovaný po té vystavěl baráky. Žalobu na zrušení smlouvy nájemní soud prvního stádu odmítl, shledav ji nepřipustnou vzhledem k předpisům zákona o ochraně nájemců ze dne 8. dubna 1920, čís. 275 sb. z. a n. Rekursní soud usnesení to zrušil a nařídil prvému soudu, by o žalobě jednal a ji rozhodl. **Důvody:** Zákon o ochraně nájemníků ze dne 8. dubna 1920, čís. 275 sb. z. a n. na tento případ vztahovati nelze. Dle tvrzení žaloby jde o nájem sportovního hřiště. Na nájem pozemků zákon o ochraně nájemců však nelze použít. Prvý soudce, dovolávaje se § 31 zákona, přehlíží, že tento § mluví jen o bytech, částech bytů a jakýchkoli jiných místnostech. Důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona jako místnosti příkladmo uvádí: místnosti úřední, spolkové, ateliery a pod., takže již z tohoto výpočtu je jasně viděti, že zákonodárce pouhé prostory pozemkové zákonem chrániti nemínil. »Místností« sluší rozuměti dle rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 17. srpna 1920 R I 661/20 prostory, zdí nebo stěnami od svého okolí oddělené, které od bytů liší se pouze tím, že neslouží k účelům bytovým. Povahu místnosti dle této definice sportovní hřiště, i když později na něm, jak žalobce uvádí, postaveny byly baráky, nemá, poněvadž dle žaloby předmětem smlouvy nájemní byla jen část pozemkové parcely. Zákon o ochraně nájemců vydán byl především za tím účelem, by odpomoženo bylo nynějšímu nedostatku bytů ochranou nájemníků. Hřiště je místem, nikoli místností a zákon tak vyjimečné povahy, jako je zákon o ochraně nájemníků, nelze vykládati způsobem rozšiřujícím. Když tomu tak, bylo žalobu na soud přijati a o ní sporné řízení zahájiti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Dle § 31 zákona ze dne 8. dubna 1920, čís. 275 sb. z. a n. vztahují se ustanovení tohoto zákona také na jednotlivé části bytů a jakékoli jiné místnosti, které jsou předmětem nájemní neb podnájemní smlouvy. Jest